

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura sârbă maternă

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Daје се текст:

— Знам! Али он кад је у рату изгубио ногу, треба да му се плати! Лепо да му кажу: Нâ ти, брате! Хвала теби који си за нас пролевао крв, и таке ствари... Човек је, у неку руку, то се види — како да кажем? — изгубио ногу, иде на штаци! Сад њему треба да једе, да пије. Хоће, богме, и лулу дувана... Човек је...

Капетан се осети позван да објасни казанцији положај инвалида:

— То је лепо што је он за своју земљу осакатио себе. Али зато он не може тражити сад да буде саветник. Видите: сваки онај који је пролио крв за своју земљу треба да се рачуна у срећне, јер се одужио својој мајци, својој земљи. Сваки је дужан својој земљи, земља није никоме ништа...

— Е, знам и ја те ваше филозофије! Знам ја, ако ћеш, и „земља јеси, у земљу отидеш"! Али дај ти, брате, штогод у жива уста! Видите: то је чисто... како да кажем?... то је страшно погледати! доведе одсечено, — а човек хоће хлеба! Па сад зар да проси? Мора! Не може да оре, не може да копа! Па још, може бити, понеки пут слабо што и напроси. Бре, да је мени власт, ја бих знао шта бих радио! Ја бих лепо из куће у кућу. Уђем унутра — седи газда и једе питу од ораха — „А, ти једеш пите?" — „Једем!" — „А је ли крв јефтинија од пите? А камо онеме онде с ногом?" — „А шта ме се он тиче?" — „Ха, не тиче те се је ли? дај овамо, докторе! Један, два, пет — колико их треба! деде, сеци! Сеците му ногу овде! Јок, не питам ја треба ли или не треба: сеци ти само! Тако! Сад види како је онеме онде! Ха, синко!"

Капетан виде да се с Благојем не да објашњавати у вишим регионима Он се спусти ниже: — Тако је, тако је! Али ће они и добити сви пристојно издржавање из државне касе кад се сврши рат. Немајте ви бриге!

— То, то, мој господине! Само ако је то за цело и онолико колико треба, да не стоје опет пред црквом и да не просјаче по вашарима. Зар кад би неко због мене изгубио само мали прст, па ја... А овамо држава... Слушајте!... Звижди!

(Све ће то народ позлатити – Лаза Лазаревић)

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

1. Наведи:

4 поена

- а. где и када се одвија радња дела.....
.....
б. два главна лика.....

2. Одабери једну од следећих опција које одређују којој књижевној врсти припада одломак:

- а. роману б. приповетци в. драми г. биографији

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Благоје казанција чека сина из:

- а. рата са Немцима б. заточења в. рата са Турцима г. Турске

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Обележите словом х тачност сваке изјаве на основу информација дати у књижевном делу.

6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Благоје каже да треба да се плати оном ко је изгубио у рату ногу.		
б. Капетан Танасије чека сина из рата.		
в. Благоје није нестрпљив.		
г. Капетан Танасије тврди да земља није никоме ништа дужна.		
д. Благоје је одмах препознао сина.		
ђ. Благојев син је постао просјак.		

5. Објасни ставове ликова о ратним инвалидима?

8 поена

• — Знам! Али он кад је у рату изгубио ногу, треба да му се плати! Лепо да му кажу: Нâ ти, брате! Хвала теби који си за нас пролевао крв, и такве ствари...

• — То је лепо што је он за своју земљу осакатио себе. Али зато он не може тражити сад да буде саветник. Видите: сваки онај који је пролио крв за своју земљу треба да се рачуна у срећне, јер се одужио својој мајци, својој земљи. Сваки је дужан својој земљи, земља није никоме ништа...

6. У оквиру 8 - 10 редова опиши сусрет Благоја са рањеним сином.

8 поена

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Даје се текст:

Показало се да **српској** држави **војници** требају само да за **њу**, када је душманин пред **вратима**, умру. Када је требало живети, отаџбина је била много мање брижна. О томе најбоље сведочи судбина војних **инвалида** након рата. Ипак, и оне који су преживели дочекала је страшна судбина. О српским **војницима** писане су књиге и певане песме. **Њихово** јунаштво слављено је широм света али, иронично, у Србији су након Великог рата дочекали страшну судбину – заборав! Србија никада није имала адекватан програм помоћи војним инвалидима. Неспособни за рад, људи који су своје здравље поклонили отаџбини, након рата нису могли да издражавају своје породице. Већина је завршила просећи по улицама, тужни старци са натписима: “Ратни инвалид, помозите” или продајући своја крвљу плаћена одликовања.

1. У датој реченици реч војници јесте:

- а. заједничка именица
- б. описни придев
- в. градивна именица
- г. лична заменица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч српској јесте:

- а. именица
- б. заменица
- в. глагол
- г. придев

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Именица вратима је у:

- а. дативу
- б. локативу
- в. номинативу
- г. инструменталу

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Изврши морфолошку анализу речи:

8 поена

а. инвалида—

б. војницима—

5. Напиши компаратив и суперлатив придева:

3 поена

● мали –

● тужан –

● страшан –

6. Напиши врсту заменицама:

2 поена

њу –

њихово –

7. Напиши множину речи.

4 поена

отаџбина –

судбина –

рат –

јунаштво –

8. Именицу војник мењај по падежима у једнини.

7 поена

Даје се текст:

Плава звезда

Мика Антић

Иза шума, иза гора,
иза река, иза мора,
жбуња, трава,
опет тебе ноћас чека
чудна нека звезда плава,
звезда права.

Чак и ако не верујеш,
пробај тога да се сетиш.
Кад зажмуриш и кад заспиш,
ти покушај да је чујеш,
да одлетиш,
да је стигнеш и ухватиш
и сачуваш кад се вратиш.

Али пази: ако није
сасвим плава, сасвим права,
мора лепше да се спава:
да се сања до свитања.

.....

Мора бити такве звезде.
Што се чудиш?
Пази само да је негде
не испустиш док се будиш.

Ја ти нећу рећи шта је
ова звезда чудна, сјајна.
Кад је нађеш – сам ћеш знати.
Сад је тајна.

Када си прочитао песму запазио си шта песник каже о жељама и сновима. Потребно је пуно труда и упорности да би жеље остварили.

Напиши састав *Један мој сан* у којем ћеш приказати највећу жељу у најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења.

30 поена

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

1. за садржај стилског дела - **20 поена** (а) сензибилитет - 4 поена, б) имагинација - 4 поена, в) поетски језик - 4 поена, г) порука - 4 поена, д) лични став - 4 поена);
2. за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
3. изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског- 2 поена, читљивост текста - 1 поен).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines for text entry.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines for text entry.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines for text entry.